

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/604
Toplantı Tarihi/Sayısı : 15.2.2024/42
Karar Numarası : 2024/189
Başvuran : G. T.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Sincan 1 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuran; alıkonulma merkezine yerleştirilmeden önce kötü muamelelere maruz kaldığını ve tutulduğu ceza infaz kurumunda avukatla görüş ve haberleşme hakkının engellendiğini iddia etmektedir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuru dilekçesinde özetle:

a. 7/2/2019 tarihinde ikamet ettiği Antalya ilinde Emniyet Genel Müdürlüğünde görevli olduklarını ifade eden ve polis yelekleri giyen kimliği belirsiz üç kişi tarafından başvuranın bir araca bindirilerek başına çuval geçirildiği, ellerinin ve ayaklarının plastik kelepçe ile bağlandığı, 8/2/2019 tarihinde Ankara'da bulunan bir eve getirildiği ve burada ellerinin kelepçelendiği ve ayaklarına zincir bağlandığı, aç ve susuz bırakılarak işkence ve kötü muameleyle maruz kaldığı, 9/8/2019 tarihinde başka bir aracın arka bagajına konularak Ankara'nın bir ilçesindeki sekiz hücre ve müştemilatın bulunduğu bir alıkonulma merkezine götürüldüğü, bilgisayar çıktılarına ve boş A4 kağıtlara zorla ıslak imza atmasının istenmesi nedeniyle ilgili kağıtları imzalayarak teslim ettiği, 5/11/2019 tarihinde başına çuval geçirilerek Ankara'dan Antalya Varsak Hayvan Pazarına getirildiği,

b. Ankara 8. Sulh Ceza Hakimliğinin Kararı ile 13/11/2019 tarihinde başvuranın tutuklandığı ve Sincan 1 No.lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna getirilerek çıplak arama yapıldığı ve tek kişilik hücreye alındığı, 7/2/2020 tarihinde Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesinde görülen açık duruşmadan kaçırılarak insanlık dışı muameleyle maruz kaldığı, Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesine verdiği ifadesini geri çekmesi için tehdit edildiği, 18/5/2021 tarihinde Mahkemenin savunma için yeterli imkan vermeden, delil toplamadan ve keşif yapmadan kaçırılan diğer şahısların ifadelerini delil kabul ederek başvuran hakkında karar verdiği,

c. Başvurana avukatı ile 6 ay süreli görüş yasağı konulduğu, duruşma sırasında avukatının gözaltına alındığı, sonraki süreçte ise avukatıyla kamera kaydı yapılan bir odada ve memur eşliğinde görüşebildiği,

ç. Kayseri Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tutulan eşi Z. G. T.'ye kaçırıldığına ve insanlık dışı muameleyle maruz kaldığına dair gönderdiği mektuplarda bulunan ifadelerin üstlerinin çizilerek gönderildiği veya bazılarının el konulduğu, benzer şekilde 15/11/2021 tarihinde Sözcü Gazetesi yazarı E. Ç.'ye yazdığı mektuba da el konulduğu,

d. Başvuranın talebi olmamasına rağmen infaz ve koruma memurlarının kendisini farklı tarihlerde 4 defa

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

revir birimine götürdüğü, 10/2/2020 tarihinde infaz ve koruma başmemurunun baskısıyla revir birimine götürüldüğü iddia edilmiştir.

3. Muhatap Sincan 1 No.lu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunun yazılı görüşünde özetle:

a. Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 6/2/2020 tarihli ve 2017/... Esas sayılı yazılarına istinaden başvuranın 7/2/2020 tarihinde saat 09.30'da Ankara Adliyesi duruşma salonunda hazır edilmesinin istendiği, bu kapsamda başvuranın 7/2/2020 tarihinde saat 07:42'de görevli kolluk kuvvetleri nezaretinde Kurumdan alınarak saat 12.41'de tekrar Kuruma getirildiği,

b. Ankara 1. Sulh Ceza Hakimliğinin 14/11/2019 tarihli ve 2019/... değişik iş sayılı kararı ve ilgili mevzuat uyarınca başvuran hakkında 3 ay süreyle avukat görüşlerinin kısıtlanması kararı verildiği, ilgili Kararda da belirtildiği üzere başvuranın bu tarihten itibaren 3 ay süreyle avukat görüşlerinin;

1- Teknik cihazla sesli ve görüntülü olarak kaydedildiği;

2- Yapılan görüşmeleri izlemek amacıyla görevli bulundurulduğu;

3- Başvuranın avukatına veya avukatın tutukluya verdiği belge veya belge örnekleri, dosyalar ve aralarındaki konuşmalara ilişkin tutanakların bir suretinin alındığı,

4- Avukat görüşmelerinin gündüz, hafta içi saat 10:00 ile 16:00 arası olarak sınırlandırıldığı,

c. Başvuranın avukatının 18/2/2020 tarihinde saat 10.30 sularında ziyaret kabul birimine gelerek görüş istediğini beyan etmesi üzerine kendisine 5275 sayılı Kanun'un 59/5. maddesine göre görüş yapabileceği hususunun bildirildiği; bu bilgilendirmeden sonra avukat kimlik kartı ibrazı ve Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) kaydı işlemleri yapılarak avukatın görüşe alındığı; avukat görüş kabine giren avukata görüşlere ilişkin 18/2/2020 tarihli mahkeme kararının teslim edilerek söz konusu kararın içeriğini incelemesine imkan tanındığı; başvuranın avukat görüşünün saat 10.35' de başladığı ve yaklaşık yarım saat sonra görüşü tamamladığında avukata mahkeme kararı doğrultusunda müvekkili ile aralarında geçen görüşmenin içeriğini belirtir tutanağın bir örneğini teslim etmesi gerektiği hususu bildirilmesine rağmen avukatın "*başvuranla aralarında tanzim etmiş oldukları tutanağın bir suretini İdareye teslim etmeyeceğini ve hakkında tutanak tutabileceğini*" ifade ederek görüş mahallinden ayrıldığı; bu eylem dolayısıyla Ankara 2. Sulh Ceza Hakimliğinin 21/2/2020 tarihli ve ... değişik iş sayılı kararı ile avukatın başvuranla ceza infaz kurumunda görüşünün 6 ay süre ile yasaklanmasına karar verildiği,

ç. Başvuranın eşine göndermek istediği mektubun sakıncalı görülmesi gerekçesiyle Ceza İnfaz Kurumu Disiplin Kurulu Başkanlığı tarafından 12/10/2021 tarihli ve 2021/... sayılı kararlar ilgili mektupların çizilerek alıcısına gönderilmesine karar verildiği, başvuranın buna ilişkin Ankara Batı 2. İnfaz Hakimliğine itirazda bulunduğu, ancak Hakimliğin itirazın reddine karar verdiği, akabinde Ankara Batı 1. Ağır Ceza Mahkemesine Hakimliğin kararı hakkında itirazda bulunulduğu ve söz konusu itirazın da reddine karar verildiği,

d. Başvuranın 15/11/2021 tarihinde Gazeteci E. Ç.' ye yazdığı mektubun incelenerek mektubun tamamına yakınının sakıncalı ifadeler içerdiğinin değerlendirildiği ve çizilerek alıcısına gönderilmesi durumunda mektubun anlam bütünlüğü olmayacağından inceleme sonucunda mektubun alıcısına gönderilmeyerek tamamının alıkonulmasına karar verildiği, bu konuda başvuranın Ankara Batı 2. İnfaz Hakimliğine itirazda bulunduğu, Hakimlik tarafından itirazın kısmen kabulüne karar verildiği, buna karşın Ankara Batı 1. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından da ilgili Hakimlik kararının kaldırılmasına karar verildiği,

e. İddiaların aksine 10/2/2020 tarihinde veya öncesinde başvuranın muayene ve tedavi amacı dışında Kurum revir birimine hiçbir suretle çıkartılmadığı ifade edilmiştir.

4. Muhatabın yazılı görüşüne karşı başvuran tarafından sunulan yazılı görüşte özetle:

a. Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesinin açık duruşması için saat 07.42'de kolluk personeli tarafından koğuş çıkışında arama yapılmasına rağmen koridorda bir kez daha aranarak "*Duruşmada yanlış bir şey*

söyleyecek misin?" şeklinde ikaz edildiği, 13/11/2019 tarihinde Sincan 1 No.lu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna kabul işlemi sırasında çıplak arama ve kötü muameleye maruz kaldığı, 8 gün TEM Şubede gözaltında bulunmasına rağmen yine de alıkonulduğu Pursaklar ilçesinde vücudunun mahrem bölgelerinde çip arandığı,

b. Ceza infaz kurumunda revire götürülmediğine ilişkin muhatap beyanlarının gerçeği yansıtmadığı ve bunun kamera kayıtlarıyla doğrulanabileceği, revire çıkmak için dilekçe ile talepte bulunulması gerektiği, ancak talebin kabulü halinde haftanın bir günü revire çıkılabildiği, başvuranın da ilgili tarihlerde muayene ve tedavi amaçlı revir talepli dilekçeler yazdığı ancak süre kısıtı dolayısıyla bunları başvuru dosyasına sunmak üzere yazılı görüşüne ek yapamadığı,

c. Farklı tarihlerde götürüldüğü revir odasında kolluğun hazır bulundurulduğu, yargılama süreci ve uluslararası kuruluşlara yaptığı başvurulara ilişkin sorgulandığı, bilmediği bir soruşturma kapsamında ifadesinin alınmaya çalışıldığı, gerek eşine gerekse gazetecilere hitaben yazmış olduğu mektuplara el konulduğu iddia edilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK) Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir. Kanun'un 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında; "*özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği*" hükme bağlanmıştır.

6. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 40'inci maddesine göre; "*(1) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz.*"

7. Anılan Yönetmelik'in 48'inci maddesinde "*(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, b) Kurumda incelenmekte ve araştırılmakta olan bir başvuruyla sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı, c) Kurum tarafından daha önce sonuçlandırılan bir başvuruyla, sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı, ç) Yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarıncaya karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olup olmadığı, d) Kuruma başvurmadan önce Kanuna aykırı olduğu iddia edilen uygulamanın düzeltilmesinin ilgili taraftan talep edilip edilmediği, e) Belli bir konuyu içerip içermediği, f) Başvuruda bulunması gereken bilgilerin yer alıp almadığı yönlerinden incelenir. (2) Başvurucusu birden fazla olan başvurularda, incelenbilirlik koşulları her başvuru yönünden ayrı ele alınır*" hükmü bulunmaktadır.

8. Mezkur Yönetmelik'in 65'inci maddesine göre "*Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir*".

9. Anılan Yönetmelik'in 67'inci maddesinde ise "*(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularda ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme*

aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48 inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir" hükmü bulunmaktadır.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

10. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesiyle; Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumuna İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsani veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol (OPCAT) hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması görevini yapmak, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek görevleri verilmiştir.

11. Belirtmek gerekir ki, OPCAT'in 4'üncü maddesi uyarınca özgürlüğünden mahrum bırakılma terimi; bir kişinin, herhangi bir biçimde (gözetli-tutuklu olarak) alıkonulması ya da hapsedilmesi yahut herhangi bir yargısal, idari ya da başkaca bir makamın emri üzerine bu kişinin tutulduğu yeri dilediği zaman terk etmesine izin verilmediği bir kamusal ya da özel gözetli yerlerine konulması (yerleştirilmesi) anlamına gelmektedir. Kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldıkları yerlerin nereler olduğuna dair yorumunun mümkün olduğunca kapsamlı tutulması gerekmektedir. OPCAT alıkonulma yerlerini gösteren herhangi bir liste içermemekte olup bilinçli olarak geniş, açık uçlu bir yaklaşımı benimsemiştir. Bu noktada, tutukluların transferinde kullanılan ulaşım araçlarının da alıkonulma mekanı olarak kabul edilip ulusal önleme mekanizması görevi kapsamına dahil edildikleri ifade edilmelidir (Preventing Torture: The Role of National Preventive Mechanisms, Professional Training Series No. 21, United Nations, 2018, s. 6-7).

12. Öncelikle, alıkonulma merkezine yerleştirilmeden önce başvuranın maruz kaldığını iddia ettiği muamelelere ilişkin hususların ulusal önleme mekanizması görevi kapsamında incelenebilirliğinin ele alınması gerekmektedir. Her ne kadar başvuru dilekçesinde Kuruma yerleştirilmeden önce başvuranın maruz kaldığını iddia ettiği muameleler yer almaktaysa da bu soyut iddiaların yaşanıp yaşanmadığına, faillerinin bir kamu görevi ifa ettiklerine yahut kamu adına görev yaptıklarına dair bir bilginin ve hatta emarenin başvuru dosyasına sunulmadığı görülmektedir. Nitekim Ulusal Önleme Mekanizmaları tarafından kişilerin kötü muamele iddiaları hakkında inceleme yürütülebilmesi için OPCAT'in 4'üncü maddesinin "*herhangi bir yargısal, idari ya da başkaca bir makamın emri üzerine tutulma*" hükmünde de belirtildiği gibi tutulmanın ya da tutulma sebebinin temelinde bir kamu iradesinin mevcudiyeti aranmaktadır. Ancak infaz kurumuna yerleştirilmeden önce başvurana kötü muamele yaptıkları iddia olunan kişilerin kamusal bir yetki kullandıklarına dair belirleme yapmak mümkün değildir. Dahası 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinin "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" hükmü uyarınca başvuranın bu yöndeki iddialarının ulusal önleme mekanizması başvurusuna konu olmaktan ziyade cezai soruşturmaya konu olabilecek nitelikte iddialar oldukları da özellikle ifade edilmelidir. Nitekim 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinde, yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemlerin başvuru konusu olamayacağı; Anayasa'nın 9'uncu ve 138'inci maddeleri kapsamında da; yargı yetkisinin münhasıran mahkemelerin uhdesinde olduğu ve bu yetkinin kullanılmasıyla ilgili hiçbir organ, makam, merci veya kişinin mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı hükme bağlanmıştır. Sonuç olarak ilgili mevzuat ve önceki açıklamalardan hareketle, ceza infaz kurumuna yerleştirilmeden önce başvuranın maruz kaldığı iddia edilen vakalar ile yargılama süreçlerini ilgilendiren hususlar, incelemenin kapsamına girmemektedir.

Alıkonulma merkezinde tutulmanın bir sonucu olarak ortaya çıkan "başvuranın avukat görüşünün ve haberleşme (mektup) hakkının engellenmesine, zorla revire götürülmesine" ilişkin iddialar açısından başvurunun esas incelemesi sürdürülmüştür.

13. Başvuran, avukatı ile 6 ay süreli görüşme yasağı konulduğunu, duruşması sırasında avukatının gözaltına alındığını, sonraki süreçte ise kamera kaydı yapılan bir odada ve memur eşliğinde avukatıyla görüşebildiğini öne sürmüştür. 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un "Avukat ve noterle görüşme hakkı" başlıklı 59'uncu maddesine göre; "Avukat ve noter ile görüşme, meslek kimliklerinin ibrazı üzerine, tatil günleri dışında ve çalışma saatleri içinde, bu iş için ayrılan görüşme yerlerinde, konuşulanların duyulamayacağı, ancak güvenlik nedeniyle görülebileceği bir biçimde yapılır. ... Görüşme sırasında; hükümlünün avukatına veya avukatın hükümlüye verdiği belge veya belge örnekleri, dosyalar ve aralarındaki konuşmaya ilişkin olarak kendilerinin tuttukları kayıtlar incelenemez; hükümlünün avukatı ile yaptığı görüşme dinlenemez ve kayda alınamaz." Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Üye Devletlere Rec (2006) 2 sayılı Tavsiye Kararının "Hukuki Danışmanlık" başlıklı 23'üncü kuralında "Tüm mahpusların hukukî danışmanlık alma hakkı vardır ve cezaevi yetkilileri onlara bu hakkı kullanmaları için gerekli kolaylığı sağlamalıdır(...) Mahpuslarla avukatları arasında hukukî konularda yapılan görüşmeler, yazışmalar ve diğer iletişimler gizli tutulmalıdır. Ciddi bir suçun işlenmesinin önlenmesi ya da cezaevi emniyet ve güvenliğinin esaslı bir biçimde ihlal edilmesinin engellenmesi için, adli bir merci tarafından istisnaî hallerde bu gizliliğe kısıtlamalar getirilebilir" denilmektedir.

14. Başvuru dosyası ve eklerinde yapılan inceleme neticesinde, başvuranın 3 ay süreyle kamera kaydı yapılan bir odada ve memur eşliğinde avukat görüşü yapabildiği, ayrıca avukatın eylemleri gerekçe gösterilerek 6 ay süreyle başvuranla görüşme yapmasının yasaklandığı hususları muhatabın beyanıyla sabittir. Bununla birlikte Ankara 1. Sulh Ceza Hakimliğinin 2019/... sayılı Kararı ile başvuranın 3 ay süreyle memur eşliğinde ve kayıt altına alınarak avukat görüşü yapabileceğine hükmedildiği, yine Ankara 2. Sulh Ceza Hakimliğinin 2020/... sayılı Kararı doğrultusunda başvuran ile Av. A. İ.'nin ceza infaz kurumunda görüşmelerinin 6 ay süreyle yasaklanmasına hükmedildiği anlaşılmış olup bahse konu iki kısıtlamanın da yargı mercilerinin kararlarına dayandığı görülmekte olup, bu çerçevede hukuka aykırı bir şekilde başvuranın haklarının kısıtlandığı sonucuna ulaşmak mümkün değildir.

15. Başvuran, Kayseri Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tutulan eşine gönderdiği mektuplarda bulunan ifadelerin üstlerinin çizilerek gönderildiğini veya bazılarının el konulduğunu, benzer şekilde 15/11/2021 tarihinde bir gazeteciye göndermek istediği mektuba da el konulduğunu iddia etmiştir. 5275 sayılı Kanun'un "Hükümlünün mektup, faks ve telgrafları alma ve gönderme hakkı" başlıklı 68'inci maddesi şöyledir:

"(1) Hükümlü, bu maddede belirlenen kısıtlamalar dışında, kendisine gönderilen mektup, faks ve telgrafları alma ve ücretleri kendisince karşılanmak koşuluyla, gönderme hakkına sahiptir.

(2) Hükümlü tarafından gönderilen ve kendisine gelen mektup, faks ve telgraflar; mektup okuma komisyonu bulunan kurumlarda bu komisyon, olmayanlarda kurumun en üst amirince denetlenir.

(3) Kurumun asayiş ve güvenliğini tehlikeye düşüren, görevlileri hedef gösteren, terör ve çıkar amaçlı suç örgütü veya diğer suç örgütleri mensuplarının haberleşmelerine neden olan, kişi veya kuruluşları paniğe yöneltecek yalan ve yanlış bilgileri, tehdit ve hakareti içeren mektup, faks ve telgraflar hükümlüye verilmez. Hükümlü tarafından yazılmış ise gönderilmez.

(4) Hükümlü tarafından resmî makamlara veya savunması için avukatına gönderilen mektup, faks ve telgraflar denetime tâbi değildir."

16. Ceza infaz kurumlarında bulunan mahpusların telefon veya mektup aracılığıyla aileleri ile görüşmesi, ziyaret haklarının bulunması, süreli ve süresiz yayınlara ulaşması iletişim ve rehabilitasyonu

sağlayan imkanlardandır. Öte yandan, dış dünya ile iletişim; haberleşme hürriyeti, aile yaşamına saygı hakkı; ifade hürriyeti, düşünce, vicdan ve din özgürlüğü; evlenme hakkı gibi hakların ön koşulunu oluşturmaktadır (TİHEK, B. No: 2022/2085, K. No: 2023/931, 28/11/2023, para. 15-16). Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) haberleşme hürriyetine yapılan müdahalelerin demokratik toplumda ancak zorunluluk teşkil ettiği durumlarda hukuka uygun olduğuna ilişkin kriteri incelediği kararlarda öncelikle ceza infaz kurumlarında bulunan kimselerin yazışmalarının belirli ölçüde kontrolünün başlı başına Sözleşme'nin ihlaline sebebiyet vermeyeceğini, keza ceza infaz kurumunun olağan ve makul gereksinimleri dikkate alınarak bir değerlendirmede bulunmanın gerekli olduğunu belirtmiştir (*Mehmet Nuri Özen/Türkiye*, B. No: 15672/08, 11/1/2011, para. 51).

17. Başvuranın eşine göndermek istediği mektuplar hakkında Ceza İnfaz Kurumu Disiplin Kurulu Başkanlığının 12/10/2021 tarihli ve 2021/... sayılı kararıyla mektupların çizilerek alıcısına gönderilmesine karar verildiği ve başvuran tarafından bu karara karşı yargı yoluna ve yargı kararlarına da itiraz yoluna gidilmişse de iddia ve taleplerinin kabul görmediği anlaşılmaktadır. Aynı şekilde 15/11/2021 tarihinde bir gazeteciye göndermek istediği mektuba alıkonulduğu ve yine bu konu hakkında da yargı yollarında başvuran lehine bir karara hükmedilmediği görülmektedir. Dolayısıyla başvuranın haberleşme hakkının sınırlandırıldığına dair iddialarının yargı mercileri tarafından incelenerek karara bağlandığı ve söz konusu sınırlandırmaların hukuka uygun bulunduğu görülmektedir.

18. Başvuran, 7/2/2020 tarihinde Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesinde görülen açık duruşmadan kaçırılarak insanlık dışı muameleye maruz kaldığını iddia etmişse de muhatap tarafından başvuru dosyasına sunulan ekteki tutanaktan ilgili tarihte başvuranın saat 09.30'da Ankara Adliyesi duruşma salonunda hazır edilmesinin istendiği, bu kapsamda başvuranın 7/2/2020 tarihinde saat 07:42'de görevli kolluk kuvvetleri nezaretinde Kurumdan alınarak saat 12.41'de de tekrar Kuruma getirildiği açıkça görülmektedir. Bu nedenle başvuranın söz konusu iddiasının dayanaktan yoksun olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

19. Başvuru dosyasındaki başka bir iddia ise başvuranın talebi olmamasına rağmen infaz ve koruma memurlarının kendisini farklı tarihlerde 4 defa revir birimine götürdüğü, 10/2/2020 tarihinde infaz ve koruma başmemurunun baskısıyla revir birimine götürüldüğü ve burada yargılama süreçlerini ilgilendiren konularda başvurana baskı yapıldığıdır. Bu iddialara karşılık muhatap, başvuranın 10/2/2020 tarihinde veya öncesinde muayene ve tedavi amacı dışında Kurumun revir birimine hiçbir suretle çıkartılmadığını ifade etmiştir.

20. Kötü muamele iddialarına konu başvuruların incelenmesinde; başvuranın kötü muamele gördüğüne ilişkin anlatımları soyut iddiaları değil, somut fiillerin tasvirini içermelidir (Anayasa Mahkemesi (AYM), *Cezmi Demir ve Diğerleri*, Başvuru No: 2013/293, 17/7/2014, para. 95). AİHM, işkence ve kötü muamele iddiaları konusunda “bütün makul kuşkunun ötesinde” şeklinde bir kanıtlama standardı uygulamaktadır (AİHM, *İrlanda/Birleşik Krallık*, Başvuru No: 5310/71, 18/1/1978, para. 161). Somut başvuruda, başvuranın rızası dışında revir birimine götürüldüğü iddiaları bakımından başvuru dosyasına makul şüphe standardını karşılayabilecek bir kanıt sunulmamış olup muhatap da başvuranın iddiasını reddetmiştir. Bunun da ötesinde, başvuranın zorla revire götürülme iddiasının devamında kötü muamele niteliğindeki bir eylem değil, yargılama süreçlerini ilgilendiren hususlarda usulsüzlük yapıldığından yakın olarak buna yönelik iddialar öne sürülmüştür. Sonuç olarak eldeki bilgi ve belgeler değerlendirilerek başvuranın zorla revir birimine götürülüp burada yargılama süreçlerine ilişkin usulsüz işlemler yapıldığı hakkındaki iddiaların kabul edilmez nitelikte oldukları kanaatine ulaşılmıştır.

21. Söz konusu açıklamalar çerçevesinde; başvurudaki iddiaların bir kısmının maddi olay ve olgularla örtüşmedikleri, öne sürülen iddiaların diğer kısmının da başvuru dosyasına ispata elverişli delillerin sunulmaması nedeniyle açıkça dayanaktan yoksun oldukları ve başvuranın avukat görüşü ve haberleşme haklarının sınırlandırılmasına yönelik şikayetlerin de yargı mercileri tarafından verilen kararlara dayandığı anlaşıldığından

başvurunun kabul edilmez olduğu deęerlendirilmiřtir.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın taraflara teblięine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

15/2/2024 tarihinde, OY BİRLİğİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŐ
ye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
ye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
ye

e-imzalıdır

nal SADE
ye